

26 mei 2022

Betreft: reactie op wetsvoorstel Tijdelijke wet Klimaatfonds en Memorie van Toelichting Tijdelijke wet Klimaatfonds d.d. 25 april 2022

Geachte Dames en Heren,

Het Coalitieakkoord bevat de ambitie om 8 miljoen woningen en 0,5 miljoen overige gebouwen te verduurzamen. De indicatieve ambitie is een extra Co2-reductie voor maatregelen in de gebouwde omgeving van 7Mton in 2030. Hieronder zetten wij uiteen waarom groen gas voor de gebouwde omgeving (hierna: GG4GO) financiële ondersteuning uit het Klimaatfonds verdient.

1. GG4GO is een duurzame en voor de samenleving kosteneffectieve manier om van het aardgas af te komen. Het bestaande gasleidingnet kan bijvoorbeeld worden gebruikt. Uit analyses van het PBL¹ en het EIB blijkt dat voor de meeste gebieden op het platteland en in stedelijke omgevingen groen gas de oplossing is met de minste maatschappelijke kosten.
2. Door geopolitieke ontwikkelingen staat de leveringszekerheid van gas onder druk. Volgens een recent artikel van Nederlandse Vereniging van Duurzame Energie is het goed mogelijk binnen een jaar 5 miljard kuub te besparen op fossiel gas door versnelling van de opwek van duurzame gassen en besparingsmaatregelen.²
3. GG4GO zorgt voor minder belasting van het elektriciteitsnet en draagt daarmee bij aan het vermijden van enorme kosten van verzwaring van het elektriciteitsnet.
4. GG4GO heeft een ruim potentieel aan grondstoffen.
5. Vergisting van dierlijke mest voor de productie van groen gas draagt bij aan de reductie van de emissie van stikstof bij boeren.
6. GG4GO voldoet aan de wens van veel lokale bewoners om lokaal geproduceerd groen gas af te nemen.
7. Recent is Minister Jetten door een motie in de 2^e Kamer gevraagd invulling te geven aan de "subdoelstelling aardgasreductie" bij verduurzaming van de gebouwde omgeving.³ Ook daar draagt GG4GO direct aan bij. Groen gas kan (een deel van) fossiel gas vervangen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande gas-infrastructureur.
8. Er wordt door het kabinet nagedacht over de invoering van een bijmengverplichting van groen gas voor leveranciers. Dat zal mogelijk de vraag naar groen gas op gang helpen maar de ontwikkeling van het aanbod van groen gas zal daarbij moeten passen. Daarvoor zijn lokale initiatieven voor de opwek van groen gas hard nodig.

Op basis van het bovenstaande zou het belang van GG4GO voor het kabinet evident moeten zijn. In de recente stukken m.b.t. het Klimaatfonds is dit niet terug te zien. Verduurzaming van gebouwde omgeving wordt weliswaar als specifiek onderdeel genoemd in Memorie van Toelichting, maar komt niet expliciet aan bod in de indicatieve bestedingsdoelen van de 35 miljard euro van het fonds. Voor de gebouwde omgeving blijft het bij het nationale isolatieprogramma, verduurzaming van maatschappelijk vastgoed en stimulering van hybride warmtepompen. Dat zijn lovenswaardige doelen maar initiatieven in de gebieden waar groen gas het enige betaalbare alternatief is, worden hiermee onvoldoende geholpen.

Ten onrechte want in de praktijk blijkt:

- dat lokale business cases voor het opwekken van GG4GO niet rondkomen,
- dat lokale consumenten meer moeten betalen voor groen gas dan voor grijs gas en
- dat er veel discussie met netbeheerders is over kostenverdeling bij investeringen in het netwerk, waarbij de grote maatschappelijke waarde van GG4GO (zie boven) ook moet worden meegewogen.

Samenvattend

Groen gas voor de gebouwde omgeving:

- Is het enige duurzame alternatief in plattelandsgebied en sommige stedelijke omgevingen, tegen de laatste maatschappelijke kosten
- Kan deels fossiel gas vervangen.
- Draagt bij aan leveringszekerheid van gas.
- Beperkt de (de kosten van) belasting van het elektriciteitsnet
- Heeft een ruim potentieel aan grondstoffen
- Draagt, in geval van de vergisting van dierlijk mest, bij aan de reductie van de emissie van stikstof
- Zorgt voor de ontwikkeling van aanbod van groen gas bij de (eventuele) invoering van de bijmengverplichting voor leveranciers

¹ De Startanalyse van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) uit 2020 en een onderzoek van het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (EIB) (in opdracht van het Ministerie van BZK)

² <https://www.nvde.nl/nvdeblogs/nederland-kan-binnen-jaar-bijna-vijf-miljard-kuub-aardgas-besparen/>

³ Motie 32814, nr 1013 d.d. 19 april 2022 (Bontenbal en Grinwis)

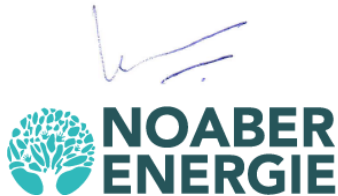
- Voldoet aan de wens van bewoners lokaal groen gas af te nemen.

Groen gas voor de gebouwde omgeving verdient daarom ondersteuning via het Klimaatfonds door het beschikbaar stellen van een substantieel bedrag aan het verantwoordelijk departement. Wellicht dat GG4GO kan worden ondergebracht bij het indicatieve bestedingsdoel “vroege fase opschaling van duurzame energiedragers”, waar 15 mrd EUR voor is gereserveerd.

Wij zijn graag bereid tot een toelichting of onderbouwing.

Hoogachtend,

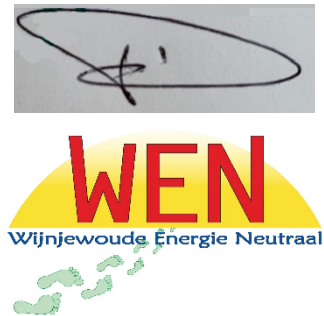
K. Horn, voorzitter Coöperatie
Noaber-Energie U.A.

Ir. E. C. Blomsma, secretaris Energie
Coöperatie Westerveld U.A.

P. de Kroon, voorzitter coöperatie
Wijnjewoude Energie Neutraal (WEN)

G. J. van 't Land, programmamanager Nieuwborgen.net

F. van Kouwenhove, lid werkgroep Duurzaam Veelerveen

